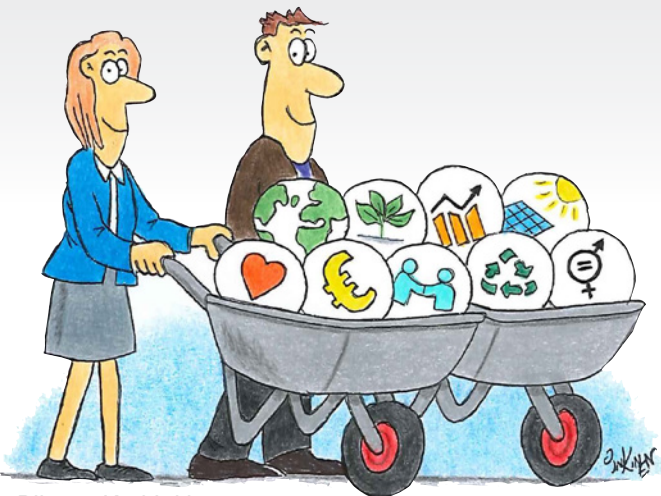

Keskiössä vastuullisuus

Piirros: Kari Inkinen

Vastuullinen liiketoiminta oli teemana Pellervon Päivässä 2018. Seminaarissa puhunut Metsä Groupin pääjohtaja **Ilkka Hämälä** muistutti, että isokin bisnes voi perustua kestäväälle kehitykselle. ”Uusiutuvat materiaalit, kuten puuraaka-aine, ovat tulevaisuuden menestyjiä. Puurakentamisella on merkittävä rooli ilmastonmuutoksen hillitsemisessä”, totesi Hämälä.

Hän painotti, että Suomen metsävarat kasvavat edelleen lisääntyvästä puunkäytöstä huolimatta. Hyvä metsänhoito auttaa myös pitämään metsät terveinä ja hyväkasvuina. Osuustoimintakeskus Pellervon hallituksen puheenjohtaja **Petri Pitkänen** kiteytti, millä tavoin osuuskunnat voivat kantaa yritysvastuuta: ”Tekemällä kannattavaa liiketoimintaa, työllistämällä ihmisiä, investoimalla,

maksamalla veroja ja parantamalla alueellisesti suomalaisten palveluita.” SOK:n vastuullisuusjohtaja **Lea Rankinen** puolestaan korosti osuustoiminnan olevan lähtökohtaisesti vastuullinen yritysmuoto. Siitä huolimatta myös itsekritiikille on hänen mielestään tilaa. Lue koko Pellervon Päivän 2018 paketti! Alkaen sivulta 20.

”Tärkeää mielestäni on, ettei eroteta teoriaa käytännöstä.”
Hagen Henry
s. 48

Kuva: Matti Kerola

s. 48

Kuva: Jaakko Kilpiäinen

”Osuustoiminnan periaatteet eivät ole kadonneet mihinkään.”
Sinikka Kokko
s. 28

PTT:n viestinnästä vastaa pitkän linjan uutismies **Kimmo Mäkilä**.
s. 40

Kuva: Riku-Matti Akkanen

3 PÄÄKIRJOITUS

6 OT-lyhyet

7 UUTISET

OPn Ritakallio: Liiketoiminnan ytimen oltava kunnossa
Professori Jaakko Pehkonen

Osuustoiminnan neuvottelukunnan puheenjohtajaksi
Muovikassien kysyntä romahti S-marketeissa

8 Ruokaketjun tulonjako puhutti Kurikassa

10 PIKA-ANALYYSIT

Talouden varjoista valoon 2017-2018

12 PÖRSSI

Epävarmuudesta huolimatta suotuisaa taluskasvua

14 FINANSSIALA

Väitös osoittaa osuuspankkien turnauskestävyyden

16 Emeritusprofessori Arto Lahti: Paikallisuutta ei tarvitse hävetä

18 OT-LEHTI TUTKII

Joka viides suomalainen on kiinnostunut yrityksen perustamisesta

TEEMA: PELLERVON PÄIVÄ 2018

20 Ilkka Hämälä:

Metsä Group kasvaa kestävästi

22 Paneelin viesti: Pelkkä itsekehu ei riitä

24 Osuustoiminnassa osataan innovoida

26 Pellervon uusi strategia etenee tiimityönä

28 Hirvijärven Osuusmeijeri - pieni mutta pippurinen

29 HENKILÖ: JAAKKO BLOMBERG

Yhteisöllisyys kasvussa erityisesti kaupungeissa

30 Kirjoituskilpailu innosti opiskelijoita yrittäjyyteen

31 Petri Pitkänen: Osuustoiminnan tuntemuksessa parantamisen varaa

32 PELLERVON NÄKÖALOJA

Maidontuottajan ääni kantaa Eurooppaan

34 BRYSELIN NÄKÖKULMASTA

Mikä on Copa-Cogeca?

36 KULUTTAJAOSUUSTOIMINTA

Nimensä mukaisesti maakunnallinen

38 UUTISET

Uusi opas valottaa opiskelijaosuustoimintaa

39 TALOUS&POLITIikka

Suuret kukkoilevat

40 PTT:n Kimmo Mäkilä:

Onnistunut viestintä tuo tutkijan työn näkyviin

42 IKKUNA MAAILMALLE

Osuuskunnat voimauttavat naisia Kambodzassa

43 FFD:llä metsähanke Nepalissa

44 OSUUSKUNNAN HYVÄ HALLINTO

Uskaltaako hallitus arvioida itseään

45 PIENOSUUSKUNNAT

Avoimin mielin kohti sote-uudistusta

46 PIENOSUUSKUNNAT

Pirtsakki etsii kasvua ja haluaa erottua muista toimijoista

48 Tutkimusjohtaja Hagen Henry:

Miten kiinnostus osuustoimintaa kohtaan saadaan jatkumaan

50 PIENOSUUSKUNNAT

Meri-Lapissa työllistytään osuuskuntiin

52 TALOUSSHALLINTO

Tietosuoja-asetus ja henkilötietojen käsittely

Kannen kuva: Jaakko Kilpiäinen

Julkaisija
Pellervo-Media Oy
Simonkatu 6
Postiosoite: PL 77,
00101 Helsinki

Toimitus
Päätoimittaja
Sami Karhu
sami.karhu@pellervo.fi

Toimituspäällikkö
Riku-Matti Akkanen
puh. (09) 4767 5500
riku-matti.akkanen@pellervo.fi

Art Director
Minna Aho
minna.aho@pellervo.fi

Taittaja
Kajja Rinkinen
kajja.rinkinen@pellervo.fi

Tilaukset
Tilauhinta vuodelle 2018
66 euroa
Irtnumero 13,20 euroa.
tilaukset@pellervo.fi

Ilmoitukset
Salli Halmeen kari
salli.oravainen@luukku.com
puh. 050-330 6529

Tanja Forsman
tanja.forsman@agrimea.fi
040-539 3089

Painos ja painopaikka
Painos 6 000 kpl
PunaMusta, Joensuu 2018

ISSN 1236-4835

Osuustoiminta on Aikakauslehtien liiton jäsen.

Seuraava numero

OT 3/2018 ilmestyy 30.5.2018. Siihen tarkoitettu aineisto pyydetään lehden toimitukselle viimeistään 30.4.2018

Lisäpalvelu tilaajille
osoitteessa
otlehti.pellervo.fi
salasana: vuosi2018

Osuustoiminta on koko suomalaisen osuustoiminnan yhteinen ammattilehti. Se on talouslehti, joka keskittyy osuuskuntien hallintoon, johtamiseen ja osuustoiminnalliseen keskusteluun.

6 numeroa vuodessa, 110. vuosikerta. Perustettu 17.12.1908 Suomen Osuustoimintalehti -nimellä.

WWW.PELLERVO.FI/OTLEHTI

Tasapaino on taitolaji

Osuustoimintajohtajan tehtävänä on tunnistaa jäsenistön tarpeet, hakea keinot niiden toteuttamiseen ja rakentaa yritykselle yhteiskunnallinen pelipaikka, missä harjoittaa yhteiskuntavastuullista liiketoimintaa.

Pellervon Päivä 2018 keskittyi vastuulliseen yritystoimintaan, jota osuustoiminta on pyrkinyt edistämään. Haluamme myös tarkastella omaa toimintaamme kriittisestikin: ovatko vastuullisuus ja tehokkuus vastakohtia ja johtaako ”liika vastuullisuus” tehottomuuteen? Jos niin olisi, myöskään osuuskunnan jäsenen etu ei toteutuisi parhaalla mahdollisella tavalla? Johtaako ”liian vastuullinen” liiketoiminta pääomien tehottomaan käyttöön, niin kuin on väitetty?

Vastausyritykseni menee osuustoiminnan alkuajatuksiin. Yritysmalli syntyi vastareaktionä pääoman liian suureen valtaan suhteessa työhön ja raaka-aineeseen. Osuustoiminnan idea on ollut tasapainottaa tuotannon tekijöiden saamat korvaukset. Kaikki saavat osansa, mutta kukaan ei saa toisen kustannuksella. Pääoma ei voi olla ilmaista. Siitä tulee pitää huolta. Työ tarvitsee palkkansa tai työvoima elää huonosti. Raaka-aineen tuottajan tulee saada osansa, jotta pienviljelijä ja suurempikin tilallinen voi ammattiaan harjoittaa. Tämä tasapainon hakeminen on osuustoiminnassa ikuista eikä lopullista harmoniaa voi koskaan saavuttaa. Pyrkimys hyvään ja kilvoittelu kohtuuden saavuttamiseksi on oikeastaan osuustoiminta-aatteen lopputuote.

Samaan tähtää yritysten yhteiskuntavastuu-keskustelu, joka on ollut voimallista 2000-luvulla. Puhutaan yritysvastuun taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristöllisistä ulottuvuuksista. Erikseen on haluttu nostaa myös eettinen ulottuvuus.

Välillä sosiaalista vastuuta on korostettu osuustoiminnassa niin paljon, että osuustoimintayritysten talous on mennyt retuperälle. Joskus taas taloudellista vastuuta on korostettu niin, että jäsenet eivät

ole meinanneet pysyä kyydissä. Tasapainon saavuttaminen on taitolaji ja johtamissuoritus.

Taloudelliseen vastuuseen kuuluu myös suoraselkäinen veronmaksu omaan yhteiskuntaan, jossa toimitaan ja johon tukeudutaan. Tästä onkin tullut erinomainen erottautumistekijä suomalaisille osuustoimintayrityksille. Me emme ketkuile.

Ympäristövastuuseen osuustoiminta on herännyt samassa tahdissa kuin muukin ihmiskunta. Emme ole edellä emmekä jäljessä. On kaikkien yhteinen hanke pelastaa yhteinen maapallomme. Eettisessä vastuussa meitä velvoittaa oma aattemme: ihmisiä ja eläimiä on kohdeltava kelpollisesti. Tosin ajatuksen viemisestä reaalielämään nousee monta painotusta.

Osuustoiminnan globaalit 1800-luvun aatefilosofiasta nousevat arvot antavat meille vankan perustan rakentaa talouselämää. Perusarvot eli omatoimisuus, omavastuisuus, demokratia, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus ja solidaarisuus puhuttelevat tutkitusti myös osuuskuntien ja keskinäisten seitsenmiljoonaista jäsenistöä. Niin myös rehellisyys, avoimuus, yhteiskunnallinen vastuu ja muista ihmisistä välittämisen eettiset arvot. Kun näitä todella pysähtyy ajattelemaan, ne ovat vallan mainio lähtökohdat ja betoninen perusta rakentaa osuustoimintataloa. Ajatukseen ei harhaile konsulttioppien ja talouselämän muotioikkujen maailmassa. Mutta vielä tarvitaan liikkeenjohtamisen arkkitehdit suunnittelemaan talo perustusten päälle. Ja lopulta jäsenistö, joka osaa talossa elää, pitää sitä kunnossa ja modernisoida.

Tehtävämme on olla edelläkävijä. Meidän tulee toimia niin, että olemassa olevat yritykset uudistuvat aina ajassa tyydyttääkseen jäsenistön muuttuvat tarpeet. Meidän tulee toimia myös niin, että uusia osuustoimintayrityksiä syntyy uusien tarpeiden ympärille.

SEPPO RYTIVAARA
Kauppaneuvos
Osuustoimintakeskus
Pellervon
valtuuskunnan
puheenjohtaja